

سمندر لرستانی

Neurergus kaiseri

Lorestan Newt

اسامی محلی سمندر لرستانی:

حاجی باریکاب

چرق پرق

وقفی

جمعیت:

در حال حاضر روند جمعیت در حال

کاهش است، به گونه ای که در فهرست

قرمز IUCN از آن با عنوان به شدت در

خطر انقراض یاد شده است.

تهیه کننده: مریم تندروان زنگنه
کارشناس ارشد محیط زیست - دانشگاه صنعتی اصفهان

Why it is important to protect the Lorestan Newt (*Neurergus kaiseri*)?

Kaiser's spotted newt (*Neurergus kaiseri*), also known as the Lorestan newt or emperor spotted Newt, is a very colorful species in the Salamandridae family. It is endemic to the southern Zagros Mountains in western central Iran. Populations of this newt have been declining in the recent past and the International Union for Conservation of Nature has rated it as "critically endangered", due to its tiny range (it inhabits an area of less than 10 km²), continuing habitat loss, and the illegal collection of salamanders for the wild animal trade. This species was recently added to Appendix I of CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora). In 2008, the wild population was estimated at less than 1000 individuals. However, a new survey in 2014 estimates a total number of about 10,000 adults.

Due to its rarity it is important to have a comprehensive plan and strategy to protect this species from any disturbance which may further threaten. To achieve this, environmentalists should persuade people particularly the nomads who live near the habitat of this species to cooperate with them in order to preserve it.

We should know that it is our duty to protect this species for our future generations.

تشکر و قدردانی:

Swiss CITES Management Authority

Dr. Josef Senn- WSL, Switzerland

دکتر سیما فاخران - استادیار دانشگاه صنعتی اصفهان

مهندس علی روشنی - کارشناس سازمان حفاظت محیط زیست

شهرستان درود

و در نهایت تمام عزیزانی که در تهیه و تدوین این بروشور یاری کردند.

از آن جایی که سمندر در محیط آبی زندگی می کند با حفاظت از آن، منابع آبی نیز حفظ می گردد، همچنین با حفظ منابع آبی، زیستگاه های سمندر نیز حفظ خواهند شد. این موضوع برای بسیاری از ساکنان اطراف زیستگاه های سمندر حائز اهمیت خواهد بود، چرا که بخش عمده ای از نیازهای آبی روزمره این افراد از همین برکه ها و منابع آبی که سمندر در آن حضور دارد تامین می گردد. پس این افراد با حفظ سمندر به حفظ منابع آبی برای خود و نسل آینده شان نیز کمک خواهند کرد.

حفاظت از سمندر در زیستگاه طبیعی

شاید بتوان گفت یکی از راه های موثر برای حفظ و نگهداری این گونه منحصر به فرد، حفاظت از آن در محیط طبیعی است چرا که شرایط طبیعی زیستگاه، از هر لحاظی برای گونه نسبت به شرایط مصنوعی بهتر است. لذا اکثر محیط بانان و حامیان محیط زیست، حفاظت از گونه در زیستگاه طبیعی اش را بهتر از تکثیر و پرورش آن در محیط های مصنوعی می دانند.

حفظ سمندر لرستانی برای نسل آینده

زمینی که ما در آن زندگی می کنیم با تمام گیاهان و جانورانش نزد ما امانت هستند. ما باید این امانت را بدون کم و کاستی به نسل بعدی انتقال دهیم. این حق فرزندان و نسل آینده ماست که بتوانند بسیاری از موجودات و کائناتی که ما اکنون شاهد آن هستیم را در آینده ببینند هر چند که تا کنون هم بسیاری از این مواهب را از دست داده ایم.

بنابراین نسل های بعد از ما هم این حق را دارند که زیبایی سمندر لرستانی را از نزدیک دیده و آن را لمس کنند.

چرا حفاظت از سمندر لرستانی!!!

سمندر لرستانی گونه‌ای است که فقط بومی ایران و منحصر به استان لرستان و بخش‌هایی از استان خوزستان بوده و در نقطه دیگری از جهان وجود ندارد.

از جمله عوامل مهم در کاهش جمعیت سمندر لرستانی و تهدید آن:

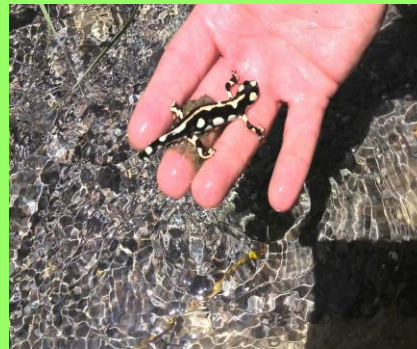
جمع آوری بیش از حد این گونه برای تجارت (داخلی و بین‌المللی)، لکه‌ای شدن (منزوی شدن) جمعیت‌ها، کاهش گستره و کیفیت زیستگاه و کاهش افراد بالغ جمعیت به دلیل برداشت بیش از حد، ساخت و سازهای جدید از جمله جاده سازی، خشکسالی، بهره‌برداری از منابع آبی (چشمه‌ها و رودخانه‌ها) توسط مردم محلی برای نیازهای روزمره، استفاده از زیستگاه‌های سمندر برای چرای احشام و تغییر آن برای کشاورزی، آلودگی چشمه‌ها و برکه‌های حضور سمندر با مواد شیمیایی و احتمال بیماری‌ها.

با توجه به پراکنش محدود این گونه و عوامل تهدید مذکور، حفاظت از آن امری ضروری می‌باشد.

محدوده پراکنش سمندر لرستانی

این گونه دامنه‌ی پراکنش محدودی در جنوب کوه‌های زاگرس دارد (شمال استان لرستان و جنوب استان خوزستان).

هر ساله در ماه‌های اسفند و فروردین گروه‌هایی با وسایل و تجهیزات کامل در زیستگاه‌های سمندر مشاهده می‌شوند، که به صید و جمع آوری این گونه کمیاب و فروش آن با قیمت‌های بسیار کم در مقایسه با ارزش بسیار زیاد این گونه می‌پردازند. در داخل کشور مشاهده شده است که این نمونه‌ها در شهرهای اطراف در فروشگاه‌های آبریان به فروش می‌رسند. زمان فروش این نمونه‌ها نیز اغلب با زمان فروش ماهی‌های عید نوروز تقارن دارد و در کنار فروش ماهی، این گونه نیز مشتری‌های خاص خود را پیدا کرده است.

متأسفانه مردم منطقه در طی سالیان گذشته به دلیل عدم آگاهی از وضعیت حفاظتی سمندر لرستانی به از بین رفتن هر چه بیشتر این گونه کمک می‌کردند. این موضوع باعث شده بود که سمندر توسط عوامل انسانی به خطر بیفتد، چرا که میزان مشارکت مردم در امر حفاظت حداقل ممکن بود. خوشبختانه در سالیان اخیر به دلیل آگاه نمودن مردم منطقه از سوی مسئولین نسبت به وضعیت زیست محیطی سمندر لرستانی میزان آگاهی و مشارکت مردمی نسبت به حفاظت از این گونه بالا رفته و روز به روز میزان مشارکت آنها افزایش می‌یابد.

امروزه بسیاری از افراد محلی و عشایر ساکن در اطراف زیستگاه‌های سمندر با سازمان حفاظت محیط زیست استان لرستان همکاری داشته و از این گونه منحصر به فرد که خاص سرزمین خودشان است، حفاظت می‌کنند. برخی از این افراد به عنوان **همیار محیط زیست** بوده و نقش موثری در حفاظت از سمندر لرستانی دارند.

هر فرد می‌تواند به عنوان همیار محیط زیست باشد و در صورت مشاهده هر گونه برداشت و صید غیر قانونی آن را به سازمان محیط زیست و یا محیط بانان مستقر در محل گزارش دهد (تلفن **گویای سازمان حفاظت محیط زیست استان لرستان: ۱۵۴۰**).